

Petr Bruna

**Denní modlitba v postmoderní době na příkladu Komunity Blahoslavenství
ETF UK, 2019**

Autor práce si stanovil dva základní úkoly: Sledovat vliv postmoderny na vývoj křesťanství a vznik nových náboženských komunit a hnutí. A za druhé sledovat vývoj denní modlitby církve v rámci liturgie a opět to, jak se vliv postmoderny a inspirace rozličnými tradicemi projevuje v denní modlitbě. Za modelový příklad je pak zvolena denní modlitba Komunity Blahoslavenství (KB), konkrétně její podoba praktikovaná v komunitním domě v Dolanech u Olomouce.

Kultivovaným a srozumitelným jazykem s minimem gramatických, stylistických a syntaktických chyb nastínil Petr Bruna obecnou situaci náboženství v rámci sekulární společnosti na přelomu tisíciletí a vliv tzv. postmoderny na některé specifické jevy druhé půle 20. století, jako je vznik řady nových náboženských hnutí, často nabývajících formy komunitního soužití. Podobně je ve stručnosti představen původ a historický vývoj denní modlitby církve neboli modlitby hodin(ek). Jistou slabinou těchto pasáží práce je jejich skutečně velmi obecný a přehledový charakter, nepřekračující výrazněji formát stručné excerptce z nejzákladnější (povýtce až na výjimky českojazyčné) sekundární literatury. Obě témata – nové podoby náboženského prožívání v éře postmoderny (a globalizace) i vývoj liturgie hodin – by přitom byla vhodná spíše jako samostatná zadání kvalifikačních prací, než jako nutně spíše povrchní úvod k vlastní problematice předkládané práce.

Tou je podoba denní modlitby v KB, představená na základě materiálů vycházejících z vlastního prostředí komunity a na základě autorovy autopsie. Bruna detailně popisuje týdenní rozvržení společných modliteb, které vrcholí „malým triduem“ slaveným každý týden. Při sestavování této specifické formy komunita čerpala z židovských šabatových obřadů – privátních i synagogálních (páteční večer), katolické liturgie hodin (sobota ráno) a pravoslavných obřadů a modlitebních forem (sobotní nešpory). (Nezodpovězenou otázkou zůstalo, jak vypadá slavení nedělní liturgie, v níž bychom očekávali vrchol celého týdenního liturgického života komunity.) I pouhý přehled dlouhé řady za sebou jdoucích modliteb, biblických čtení, zpěvů a úkonů potvrzuje autorovu interpretaci konkrétní podoby denní liturgie KB jako postmoderního – rozuměj eklektického – útvaru. Typickým rysem je aditivní kombinování prvků z jednotlivých křesťanských tradic (původem protestantský element je pak přítomen v silně charismatickém milieu celé komunity) i časté mezináboženské (judaismus) inspirace.

I v této části však poněkud chybí analýza a interpretace předložených faktů a pozorování. Konkrétně se nabízejí tyto otázky: je představená podoba denní modlitby dolanského komunitního domu sdílená v KB obecně a celosvětově nebo je české prostředí například ve srovnání s francouzskými mateřskými domy v něčem specifické? Prodělala tato podoba denní modlitby nějaký vývoj od dob založení komunity (opět jak ve světovém, tak v českém měřítku) a je tak plodem přirozeného růstu a hledání, nebo byla zavedena zakladateli a je od té doby neměnná? Jaký konkrétně smysl přikládají „autoři“ popsané formy jednotlivým částem, proč byly z okolních tradic vybrány právě tyto konkrétní prvky a ne jiné? Jaký druh pramene je „Kniha života“ z níž je hojně citováno – má autora? je to překlad mezinárodně sdílené spirituální příručky či jde o české specifikum?... Dále pak absentuje jakýkoli náznak vypořádání se se značně kontroverzní minulostí zakladatele komunity i komunity samotné. Nejde zde o nějakou lacinou senzacechtivost, ale o otázku, zda a jak se skandály kolem sexuálního zneužívání členů a budování kultu osobnosti, následované

radikálním rozchodem KB se svými zakladateli, projeví v (obnovené?) spiritualitě komunity a případně i v její liturgické praxi...

Předložená práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci pouze zčásti. Zatímco autor prokázal schopnost práce s prameny a sekundární literaturou (vzhledem k mezinárodnímu působení KB by bylo samozřejmě zapotřebí daleko více pracovat s literaturou zahraniční, hlavně pak francouzskou a anglojazyčnou), v oblasti interpretační a hodnotící nebyla po mém soudu kritéria naplněna v požadovaném rozsahu.

Práci lze doporučit k obhajobě, navrhuji ji vzhledem k výše řečenému hodnotit stupněm C.

V Praze, dne 2. 9. 2019

Jan Klípa